

Круглий стіл «Інноваційні шляхи розвитку національного паливно-енергетичного комплексу»

21 лютого 2018 року Науково-дослідним центром індустріальних проблем розвитку НАН України було проведено круглий стіл на тему «Інноваційні шляхи розвитку національного паливно-енергетичного комплексу».

Зі вступним словом виступив директор Центру, д.е.н., професор **Микола Олександрович Кизим**.

В активному обговоренні дискусійних питань інноваційних напрямів розвитку електроенергетики України взяли участь працівники НДЦ ІПР НАН України: к.е.н. Шпілевський В. В., к.е.н. Ярошенко І. В., к.е.н. доц. Полякова О. Ю., к.е.н., доц. Котлятров Є. І., к.е.н. Салашенко Т. І., к.е.н. Шликова В. О., Леванда О.М., Семигуліна І. Б., Шпілевський О. В..

З доповіддю на тему «**Структурні зрушення та перспективні тренди розвитку паливно-енергетичних комплексів в Україні та світі**» виступив завідуючий відділом промислової політики та енергетичної безпеки НДЦ ІПР НАНУ **Шпілевський В. В.** Його виступ був присвячений особливостям структурних перетворень в енергетичних секторах окремих країн світу та України. В доповіді було зазначено, що обсяг споживання електроенергії визначається як

динамікою розвитку реального сектора економіки, так і підвищенням добробуту населення. Економіка України розвивається нерівномірно з тенденцією до депресії або спаду. Зменшення питомої ваги високоенергомістких видів економічної діяльності призвело до суттєвого скорочення виробництва електроенергії в країні, та, як наслідок, зменшення коефіцієнту завантаження потужностей. Недостатній розвиток реального сектора позначився на добробуті населення та, як наслідок, назріває його енергетична бідність. Відтак, Україна має найнижчі показники електроспоживання на душу населення серед європейських країн.

Разом з цим зміни у структурі споживання електроенергії в Україні, зменшення попиту з боку економіки та його збільшення населенням, потребують збільшення мобільності регулювання потужностей у «піковий» та «напівпіковий» періоди. Зазначені тенденції повинні складати основу структурно-технологічного розвитку електроенергетики України.

Тема доповіді **Салашенко Т. І. «Форсайт-прогнози розвитку електроенергетики в світі: порівняльно-еволюційний аналіз»**. Доповідач визначила, що для майбутньої енергетичної картини світу буде характерним сповільнення темпів зростання загальної глобальної енергопропозиції внаслідок стриманого розвитку світової економіки і підвищення енергоефективності. У той же час, електроенергія стане найбільш зручним видом енергії та відбуватиметься її

масове проникнення у всі сфери господарювання, а тренд екологізації розвитку обумовлюватиме збільшення енергоефективності електрогенерації. Серед видів електрогенерації найбільшим потенціалом до підвищення енергоефективності мають технології газової, далі вугільної електрогенерації, тоді як атомна та гідроенергетика вважаються вже зрілими та не передбачається суттєве підвищення їх енергоефективності.

Прискорене проникнення відновлювальних джерел енергії у електроенергетику спричинить у майбутньому зростання обсягу електрогенеруючих потужностей, однак рівень їх завантаження скорочуватиметься. Зазначена тенденція буде обумовлена необхідністю розширення парку маневрових електрогенеруючих потужностей для покриття як пікового попиту, так і згладжування коливань в негарантованій електрогенерації.

У доповіді **Шпілевського О. В.** «Диверсифікація та економічна ефективність технологій електрогенерації» відзначено, що існує різноманіття технологій електрогенерації, серед яких найбільш енергоефективними є комбінований цикл з інтегрованою газифікацією вугілля (IGCC), газотурбінна електрогенерація відкритого (OCGT) та комбінованого циклу (CCGT), які використовуються для мобільного регулювання «пікових» і «напівпікових» навантажень, а також надкритичне (SC) та ультранадкритичне спалювання пиловидного вугілля (USC), основне призначення яких – покриття базового забезпечення.

Сучасні тенденції в сфері електроенергетики відзначаються поєднанням на одній електростанції різних технологій електрогенерації та диверсифікації видів спалюваної сировини. Означене дозволяє пристосовуватися до мінливого навантаження в енергосистемах, забезпечувати рентабельність виробництва електроенергії, а також екологізацію її розвитку. У той же час електроенергетика на основі відновлювальних джерел енергії має комплементарний характер по відношенню до електрогенерації на викопних видах паливно-енергетичних ресурсів.

Обговорені на круглому столі питання інноваційного розвитку електроенергетики дозволили учасникам визначити необхідність структурних перетворень електроенергетики України на основі виводу з експлуатації морально і фізично застарілого обладнання і впровадження вискоелективних та низьковуглецевістких технологій (HELE-технологій).